

Memo Da Vinci – Islam en de Nederlandse Rechtsorde

1. Inleiding

In de Nederlandse rechtsorde geldt de vrijheid van godsdienst (artikel 6 Grondwet) als een fundamenteel recht, dat in beginsel neutraal van toepassing is op alle religies, waaronder het jodendom, christendom en islam. Deze vrijheid strekt zich uit tot zowel de geloofsbelijdenis als de geloofsuitoefening, doch is niet absoluut. Beperkingen zijn toegestaan wanneer zij voldoen aan de voorwaarden van legaliteit, noodzakelijkheid in een democratische samenleving en proportionaliteit.

Beperkingen op religieuze praktijken zijn ook in Nederland realiteit. Zo geldt:

- Een verbod op religieuze huwelijken vóór het burgerlijk huwelijk (art. 68 BW1).
- Het strafrechtelijk verbod op groepsbelediging, discriminatie en haatzaaien (art. 137c–g Sr), ook als het motief religieus is.

Dit bevestigt dat ook islamitische uitingen kunnen worden begrensd wanneer zij botsen met fundamentele rechten.

2. Islamitische uitingen van haat en geweld in Nederland

Er zijn in Nederland diverse voorbeelden waarin haat en geweld zijn geuit onder verwijzing naar islamitische bronnen:

1. In 2025 werden drie islamitische sprekers de toegang tot Nederland geweigerd wegens haatzaaiende uitslatingen tegen LHBTI+ en vrouwen.
2. Tijdens Ajax–Maccabi Tel Aviv vonden antisemitische incidenten plaats door groepen met islamitische achtergrond.
3. Salafistische weekendscholen verspreidden antidemocratische opvattingen (AIVD, 2018).
4. Imam Mohamed Bouzariouh (Ettaouhid-moskee, Rotterdam) sprak volgens getuigen over het 'corrigeren' van ongelovigen.
5. Islamitisch gemotiveerde online jodenhaat, inclusief verwijzingen naar jihadistische verzen, nam toe in 2023–2024.

Een Koranvers in deze dat veelvuldig door islamitische predikers wordt aangehaald is:

“And fight them until persecution is no more and religion is all for Allah.” (Koran 8:39)

3. Het salafisme als ideologische bedreiging

Het salafisme is een fundamentalistische stroming binnen de islam die de democratische rechtsorde verwerpt. De AIVD kwalificeert het als ‘radicaliserend’. Salafistische predikers stellen: ‘Wij verwerpen elke democratische vorm die niet

gebaseerd is op Sharia.'

Afshin Ellian noemt het salafisme 'de motor van islamitisch terrorisme' en pleit voor een wettelijk verbod op basis van artikel 2:20 BW (strijd met openbare orde). De Tweede Kamer heeft herhaaldelijk voorstellen gedaan tot wettelijke beperkingen van salafistische netwerken.

Veelgeciteerd vers in salafistische kringen in deze is:

"Fight those who do not believe in Allah ... until they pay the tax, willingly submitting, fully humbled." (Koran 9:29)

4. Jihad en antisemitisme als doctrinaire componenten

Het concept van jihad legitimeert geweld tegen andersdenkenden. Daarnaast bevatten de islamitische bronnen passages die antisemitisch zijn. Voorbeelden uit de Koran zijn:

- "O believers! Take neither Jews nor Christians as allies." (Koran 5:51)
- "Seize them and kill them wherever you find them." (Koran 4:89)

In de documentaire Fitna roept een imam: 'O Jew! We shall cut off his head!' – een voorbeeld van antisemitisme op theologische basis.

Dergelijke uitingen vallen onder strafbare groepsbelediging (art. 137c Sr) en rechtvaardigen bestuurlijke en strafrechtelijke ingrepen.

5. Conclusie en aanbevelingen

Wetenschappelijk Bureau Da Vinci kan op grond van bovenstaande tot het volgende juridisch verdedigbare standpunt komen:

1. Erkenning van de islam als religie onder art. 6 Grondwet, maar beperking bij strijdigheid met openbare orde of grondrechten.
2. Pleidooi voor wettelijk verbod op salafistische organisaties via art. 2:20 BW.
3. Actieve opsporing en bestrijding van jihadistische netwerken en ideologieën met inzet van Wiv en Sr.
4. Bestrijding van antisemitisme in islamitische context, inclusief bestuurlijk toezicht op islamitische scholen en moskeeën, financieringscontrole en strikte handhaving van discriminatiewetgeving.
5. Aansluiting bij inzichten van Frits Bolkestein, die reeds in de jaren 90 waarschuwde voor conflicten tussen islamitische waarden en liberale rechtsstatelijkheid.

Voetnoten

1. Art. 68 BW1; Kamerstukken II 2000/01, 27426; HR 9 januari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH0496.
2. AIVD Jaarverslag 2018; rapport Parlementaire commissie 'Ongewenste Beïnvloeding', 2020.
3. Citaat imam Fitna: www.quran.com; Wilders, Geert. Fitna (2008).
4. Koranverzen via <https://quran.com>; interpretaties besproken in o.a. MEMRI en SCP-rapporten.
5. Ellian, A. (2022). NRC/Elsevier. Zie ook Kamerstukken II 2015/16, 34377, nr. 11.
6. Bolkestein, F. (1991, 1997). Elsevier: 'Islam en de toekomst van Europa'.